

ГЕНЕРАЛ-ПОТПУКОВНИК
БОКИЦА ПЕТРОВИЋ,
КОМАНДАНТ КОМАНДЕ
ЗА ОБУКУ

ВРЕДНОСТ ВОЈНИКА

Војник у рату вреди колико је обучен. Уколико је мотивисан и добро опремљен постаје незауостављив. Слово А у азбуци војске јесте индивидуална обука. Зато је посао Команде за обуку одговоран и осетљив. Свака грешка у њиховом раду касније се тешко исправља.

Генерал-потпуковник Ђокица Петровић пре четири године преузео је дужност команданта Команде за обуку, оперативног састава који је у Војсци Србије дуго био нов и у недовољној мери схваћен. Требало је и времена и труда да састав којим командује заузме место које му припада у систему.

Покушали смо да сазнамо шта генерал Петровић мисли о резултатима рада Команде за обуку, шта стоји на путу његовим замислима, како види обуку и развој подофицира и које границе у раду поставља себи и потчињенима у жељи да створи војника и подофицира достојног новог времена.

Q *Господине генерале, ближи се десетогодишњица формирања Команде за обуку. У почетку су владале недоумице у систему одбране, али и ван њега, које је местио и улога оперативног састава којим командујете. Да ли је КЗО данас равнотраван оперативни састав у односу на Коинену војску и РВ и ПВО? И ако јесте да ли би било потребно „борити се“ за такву позицију?*

– На претходној дужности команданта Прве бригаде ни ја нисам имао довољно сазнања ни разумевања за мисију која је додељена Команди за обуку, па се нисам превише упуштао у оцену задатака које овај састав реализује, нити нужност онога што ради. Преузимањем дужности у потпуности сам схватио сложеност проблема и обавеза које овај оперативни састав има пред собом. Ако говоримо о борби Команде за обуку, можда треба нагласити да је од почетне фазе развоја, у којој је било почетних проблема, дошла у стање када успешно може да реализује све задатке из

мисије која јој је додељена. Не бих говорио о ривалству с осталим оперативним саставима. Сваки од њих има различиту мисију и борба за њено место у Војсци, у систему одбране у целини, у ствари је борба за квалитетно извршење мисије која им је додељена. Ја сам поносан и срећан када од команданата КоВ, РВ и ПВО и Гарде добијем оцену да је оно што им ми оспособљавамо квалитетно, те да смо испунили задатке које је Генералштаб пред нас поставио.

Q *Неке су лекције научене, неки су закључци извучени. Да ли је било суштинских промена у начину планирања и реализације обуке током прошлех година?*

– Основе планирања обуке постављене су знатно пре мог доласка у Команду за обуку. Говоримо о кључним документима за дугорочно, средњорочно, краткорочно и непосредно планирање. Период иза нас обележио је процес у коме смо на бази искуства дограђивали оно што смо раније урадили. Јер, ми смо релативно брзо ушли у процес доношења нових докумената. Свака брзина са собом носи и проблеме. Али смо тога били свесни и рекли смо – да, брзина је донела то што је донела. Хајде да сада, на бази искуства, надоградимо, унапредимо, поправимо...

Q *Шта је поправљено, унапређено?*

– Готово све! Обука је функција у којој имате пуну слободу да креирате систем онако како га ви видите, а верујете да води ка успеху. Поправљали смо програме обуке свих субјеката, почев од војника на добровољном служењу војног рока до оспособљавања команди и јединица. Дограђивали смо правила, упутства, приручнике... Унапређивали смо методичку извођења

обуке. На овом задатку имамо дневну сарадњу и подршку Управе за обуку и доктрину, али и свих других, до подршке коју нам даје начелник ГШ ВС.

Q *Рекли сте да Вам импонује када Ваше колеге, команданти КоВ и РВ и ПВО, похвале кадар који Команда за обуку произведе. Да ли сте Ви задовољни послом који раде центри за обуку? Да ли је на довољно високом нивоу да јединице Војске Србије добију квалитетан војнички и подофицирски кадар?*

– Овом оперативном саставу додељена је озбиљна мисија – развој и унапређење индивидуалне обучености припадника свих структура у систему одбране. Ви сваком појединцу у Војсци Србије током индивидуалног обучавања, евалуације и сертификације дајете употребну вредност с ко-

јом он може ући у област колективне обуке и борбене примене. Нико у систему не би могао да уђе у оперативни састав, а да није прошао кроз институт Команде за обуку, да му ми верификујемо знање, дамо сертификат и кажемо – сада можеш даље! Процес није још заживео, а требало би да када војнику или подофициру истекне сертификат, он поново дође код нас на дообуку и проверу. Није знање трајна вредност, зато се мора обновљати, вредновати, верификовати... имамо простора да у наредном периоду то надоградимо.

О Предстоји нам промоција нове класе подофицира. О њиховој обуци и усавршавању много се говорило прошлеких година. Има ли ипак концепт бојне Војске подофицирским кадром дугороч-

ну перспективу? Многи „гласно жале“ за некадашњом Средњом војном школом... Најзад, већ две године се скупа са војним гимназијалцима школују и ученици који ће после четири године постати водници неких стручних служби...

– Средња војна школа јесте за поштовање, барем нас који смо војничку каријеру почели у чојаној униформи. Чоја је, исто тако, за поштовање са аспекта традиције нашег војника и српског сељака, али не можемо сада нашег подофицира вратити у чоју! Морамо га усмеравати напред у складу с новим изазовима, развијати нову визију развоја подофицирског кора са свим оним вредностима које су биле исправне, па и на вредностима те школе коју сте поменули. Треба уважити захтеве времена, као и реше-

ња која нам се нуде из иностранства, али само докле то нама одговара.

О Које је Ваше мишљење о Средњој војној школи у савременим околностима? Има ли места за њу данас?

– Ми смо у ту школу долазили као војничке аналфабете. Долазили смо као дечаки и најлепши део своје младости поклањали смо управо Војсци и подофицирској школи. Не слажем се са неким проценама да ово што имамо сада није добар систем произвођења подофицира. Нико од ових садашњих кандидата од наших професионалних војника не долази на курс, а да иза себе нема три или четири године искуства. Они иза себе имају искуства у операцијама превентивног размештаја снага у Копненој зони безбедности и у мултинационалним операцијама, бројна гађања, ве-

жбе, све у свему иза себе богат војнички живот и високе службене оцене. Немају умешност командовања, изграђену методологију извођења обуке и рад са људима и то је тежиште које испољавамо у раду са њима. С друге стране, треба се запитати да ли су времена сада таква да дечаку од 16 година дамо пушку у руке? Када сам ја завршавао Средњу војну школу била су другачија времена, идеологије, другачији погледи на основне моралне вредности.

Q *Јесте ли Ви задовољни резултатима рада Центра за обуку и усавршавање подофицира? Има ли идућу перспективу за унапређење?*

– Реч је о озбиљној институцији.

Сетимо се само коју категорију кадра он производи. Морам да изађемо из фазе вербалне борбе у којој стално понављамо да „војска стоји на подофицирима“. Потребно је да то и у пракси операционализујемо, а не да их само декларативно стављамо у први план. Центар сваке године помера квалитет реализације додељене мисије у напред, почев од броја људи који улази у њега до квалитета онога што излази из њега. У последње три године број лица које долазе на усавршавање у Панчево креће се између 700 и 1.000. И то није мало у односу на бројно стање подофицирског кора. Почели смо недавно да обучавамо и резервни подофицирски састав. Већ другу годину заредом организујемо Основни курс за подофицире међу резервистима. Да ли је Центар достигао зенит? Још није! И апсолутно постоји простор да унапређујемо много тога. Моја лична жеља јесте да у Центар за обуку и усавршавање подофицира доведемо најбоље подофицире Војске Србије за инструкторе, јер само најбољи производе најбоље. Од скромне инфраструктуре у почетку, Центар је данас израстао у озбиљну институцију. И оно што је веома важно – ни једна класа није завршила курс с истим програмом. Свакој класи која завршава остављамо у аманет да каже шта је добро, а шта лоше, и то имплементирамо у обуку.

Носим се идејом да у организацијској структури Центра за обуку и усавршавање подофицира предложим да кључне дужности поверимо

подофицирима, а не само инструкторске. Убеђен сам да наши подофицири могу и хоће и желе.

Q *Верујемо да нека константа ипак постоји када је реч о Вашим захтевима.*

– Оно што ја од њих тражим јесте да иду до границе позитивног дрива у раду са кандидатима за подофицире. Тај „позитивни дрив“ подразумева да не смете никога да повредите, увредите, угрозите му живот или здравље... Али број понављања, увежбавања одређених радњи мора бити довољан да се дође до аутоматизма! То ће нашем подофициру омогућити да буде узор и ауторитет саставу којем командује.

Q *Ви сте војну каријеру и почели као подофицир. Прошли сте „баklenу“ обуку у раној младости и то Вас је у доброј мери формирало као војника. Да ли Вам је та чињеница помогла да боље разумете подофицира и војника, а да ли Вам је, истовремено, била препрека да разумете офицере који нису ишли Вашим путем?*

– Предност оног генерала који је завршио подофицирску школу је само то што је с већим нивоом војничког знања ушао у високо образовање, за разлику од људи који су завршили неке опште средње школе у цивилству. С дуге стране, не сматрам да је то неки кључни потенцијал који би нас суштински одвајао од осталих официра, и ту поделу не треба правити. Када говоримо о навици појединих генерала да приликом контрола проверавају „подофицирске“ ствари, треба разумети да ми на тај начин желимо да покажемо војнику да нисмо далеко од њега, да нисмо побегли у луксузне канцеларије и у добра возила, него да смо ту, близу њега. То је покушај остваривања непосредности између генерала и војника. А далеко од тога да на основу једног војника градимо слику о целом колективу. Имамо ми у Војсци Србије добар и разрађен систем проверавања и оцењивања индивидуалне обучености.

Q *Безбедносни изазови на Балкану никада не губе на актуелности. Сведоци смо тензија у региону које се рефлектују и на нашу државу. У Вашој надлежности су и*

команде за развој територијалних бригада. Како оцењујете њихову способност да испуне примарни задатак, уколико се таква потреба укаже?

– Свима нама је јасно да је безбедносна ситуација у региону сложена и да актери усложњавања ситуације то не раде без одобрења оних који управљају кризама. На нама војницима, пре свега на командовању, јесте обавеза да спречимо било какво изненађење у јединицама којима командујемо, да будемо спремни да доносиоцу одлука предложимо најбољи начин супротстављања безбедносним изазовима. Мисија Команде за обуку која се односи на развој територијалних снага захтева озбиљан приступ. У претходне три године предузели смо низ мера ревитализације резервног састава. Током протекле две године кроз једнодневно позивање прошле су све ратне комаде територијалних снага и ратне команде бригаде и батаљона, до командира чета. Били смо у прилици да видимо чиме располажемо од командног кадра. Број јединица на обуци могао би бити већи, али то је оно што држава у овом тренутку може да финансира. Без обзира на све оно што нам недостаје, наше територијалне јединице могу да достигну оперативну способност у року од 60 дана колико је предвиђено.

Q *Недавно смо присуствовали левој манифестацији на Тоичигеру. Ошворили сте нове српске терене на месту где су пре тога биле рушевине. Тада је речено да су их изградиле припадници КЗО и да за то није трошен ни динар из буџета. Како сте то успели?*

– Заслуге за то припадају професионалним војницима, цивилима и подофицирима Команде за обуку. То су наши неимари. На нама је било да један запуштен простор рашчистимо, уредимо... Висиле су нам рушевине изнад главе. Али уз велики труд Команде и свих центара успели смо то да рашчистимо и претворимо у леп, спортски амбијент. Процене Управе за инфраструктуру биле су милионске, само када је реч о рашчишћавању онога што је порушено током агресије НАТО-а. Међутим, наши инжењери су то урадили професионал-

но и ефикасно. И нисмо завршили причу. Биће још таквих акција.

○ Сторџински полигон у једној касарни јесће леџа и поучна прича о шоме како се радом и шрудом, без много новца, може најравиши добар резултат. Међушим, уређење и опремање полигона, вежбалишта, стрелишта није посао за које су довољни „руке, срце и лопата“. Улаже ли се у тај део инфраструктуре?

– Ми располажемо вежбалиштима и стрелиштима широм Србије. Често смо захваљујући ентузијазму и труду оних који раде у центрима за обуку опремали и поправљали инфраструктуру. Да ли смо могли да чекамо систем? Могли смо! Да ли је систем имао довољно новца да нам додели? Често није! Да ли је решење да се буде пасиван? Не! Није за подофицира ни војника лопата, него пушка или друго борбено средство, да обуком подиже ниво оспособљености за извршење борбених задатака! Али у условима кад немамо довољно финансијских средстава било би апсурдно чекати да неко други решава наше проблеме. Имамо довољно паметних и способних људи у јединицама. Имамо и воље. Камо среће да имамо довољно средстава да кроз услуге плаћамо уређење круга и многе друге ствари, али до тог момента било би сувишно дискутовати о томе треба ли неко други да нам уређује касарне или да ли треба да живимо у запуштеном простору!

○ Разумљив је Ваш став када је реч о касарнама. Ту људи могу урадити много. Међушим, шта је с великим пројектима као што је ИВП „Пасуљанске ливаде“?

– Тај пројекат се реализује полако. Студија развоја Интервидовског полигона постоји и од ње се не одустаје. У току је експропријација оних парцела које онемогућавају да имамо једну заокружену целину. Пројекат напредује и у оном делу инфраструктуре за смештај људства. Све у свему за то су потребна знатна финансијска средства и неће то ићи тако брзо како бисмо желели.

○ У последње време у медијима се говори о приоритетима набавке борбених авиона, радара, оклопних возила... У фокусу је РВ и ПВО. Команда за обуку сигурно има своје потребе, али се о шоме не говори много. Шта вам у овом тренутку недостигаје? Има ли шансе да у скорије време то и добијете?

– Желимо да свако ново средство које стиже у Војску Србије прво уђе у центре за обуку, јер се ту обучава база. То је став који испољавам према претпостављенима. Ми смо у претходне две године опремили готово све центре за обуку рачунарским кабинетима. И то је добро. Моја идеја је да ми опремамо вежбалишта у којима ће наш војник изводити обуку у амбијенту блиском најсложенијим борбеним условима! Немам ништа

против да се и војник и подофицир и официр обучавају у информатичком кабинету, али то не сме да нас одвуче из амбијента борбених дејстава! Умртвићемо се... Заборавићемо како то изгледа... Нећемо бити спремни да одговоримо задатку у правом тренутку! Зато инсистирам на набавци савремених покретних средстава за обуку и изградњи модерних вежбалишта у Команди за обуку.

○ Прича се о повећаном одливу војничког кадра и смањеном интересовању за добровољно служење војног рока. Да ли је то истина? Шта се предузима како би се ситуација преокренула?

– Важно је учинити све да људи не одлазе из Војске због лошег поступања према њима или лоше организације! С друге стране, професионализам подразумева право избора. Треба да разумемо професионализацију у њеној суштини. У професионалној војсци војник ради за новац. Појава напуштања војне службе није настала у протеклих годину дана. И раније су људи одлазили, али је прилив био већи. Ове године имамо диспропорцију у приливу, иако нам је у Команди за обуку у 2016. години мање људи отишло него 2014. или 2015, али у 2016. години није било пријема у потребном броју. Привреда оживљава и по свему судећи то је фактор да интересовање буде мање. Сваки млад човек бира где ће да се запосли.

○ Сви се надамо да ће Србија у привредном и економском смислу најреговати. С друге стране, када се ошворе нова, атрактивна радна места, како у Војску привући младе људе који заиста нешто вреде? Има ли професионална војска будућности у таквом амбијенту?

– Војнички позив је пун изазова. То је тежак позив. Није ни атрактиван, ни популаран колико га ми, заљубљеници у војску, покушавамо представити таквим. У богатој Србији видим богату Војску. Не би никако ваљало да нам народ скромно живи, а да нам је Војска богата. Убеђен сам да ће млађе генерације осетити то боље време које чекамо и које је ту негде у блиској будућности. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Снимео Даримир БАНДА